

İÇİNDEKİLER

Yukarıdakiler, aşağıdakiler	3
İnsan insana benzer	4
Yönetim halkta	5
O zaman, ne oynuyoruz?	5
Sinirimi bozuyorlar ama... ..	8
Seçme şeklini nasıl seçmeli?	9
Bol yöntemi	11
Çok şey kazanmak için azıcık kaybetmek... ..	14
Alarm, alarm!	15
Çalınmış hayatlar	16
Dur. Özel hayat.	18
Alarm, alarm!	20
Yemek, uyumak, oy kullanmak	21
Temsilciler	23
Alarm, alarm!	25
Defol!	26
Gücü bölüştürmek	28
Alarm, alarm!	30
Oy gücü	31
Alarm, alarm!	31
Sayı gücü	32
Kavga etmiyoruz, tartışıyoruz	34
Peki, ya kantin yemek listesi?	37
Gerçekten mi?	38
Uyanık vatandaşlar	41
Eleştirel akıl	42

Yukarıdakiler, aşağıdakiler

"Baba, neden bu adama itaat etmek zorundayız?"

Oğlunun sorusuna şaşırın baba, "Bilmiyor musun, ağanın oğlu o!" diye yanıt veriyor.

Bizi şaşırtan, çocuğun sorusu değil, babanın yanıtı.

Günümüzde buna inanmak zor olsa da, yüzyıllar boyunca, bazı insanların üstün olduğu ve babadan oğula liderliği ellerinde tutmaları gerektiği düşünüldü. O zamanlar, insanların doğar doğmaz sınıflara

ayrıldığına inanılırdı: Güce sahip doğan yukarıdakiler ve güçsüz doğan aşağıdakiler. Ezilen, bastırılan aşağı sınıftan insanlara "tebaa" denirdi.

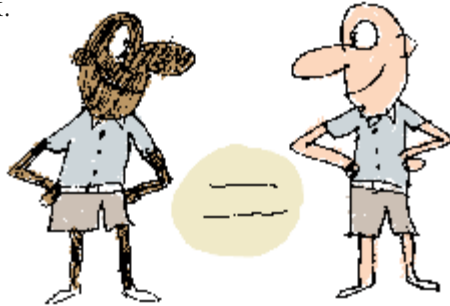

Böyle olunca, birlikte yaşamak da zor değildir: Herkes önce krala ya da imparatora, firavuna ya da derebeyine, sonra kralın oğluna, imparatorun oğluna, firavunun oğluna, derebeyinin oğluna, daha sonra da kralın, imparatorun, firavunun, derebeyinin oğlunun oğluna itaat ederdi. Herkes de sonsuza kadar bunun böyle süreceğini düşünürdü.

İnsan insana benzer

Bugün, dünyanın hemen hemen hiçbir yerinde, bir insanın başkalarını yönetme gücüyle herkesten üstün doğduğuna ya da itaat etme ödeviyle herkesten aşağı doğduğuna inanılmıyor artık.

Günümüzde, doğal bir üstünlük olmadığını, bütün insanların aynı haklarla doğduklarını kabul ediyoruz.

Yönetim halkta

İnsanlar özgür ve bakça eşit doğarlar.

Eski siyasi örgütlenmeleri yerle bir eden, demokrasiyi doğuran bir fikir bu. Bütün gücü halka veren yeni bir siyasi örgütlenme.

O zaman, ne oynuyoruz?

"İp atlayalım! Ben 4 tane ip getirdim; 16 kişiyiz, hepimize yeter."

"Şaka yapıyorsun herhalde? İp atlamak kız işi, herkese uyan bir şey bulmamız gerek."

"Neden öyle diyorsun anlamıyorum, erkekler de gayet—"

"Tamam, yeter, yine başlamayın! Saklambaç oynatalım olsun bitsin, ne de olsa bu oyunu hepimiz seviyoruz."

"Off, yine mi saklambaç? Başka bir şey

bulabilirdik bence!”

“Köşe kapmacaya ne dersiniz?”

“İyi olurdu, ama 16 kişiyle oynanabileceğini sanmıyorum.”

“Peki, ya sessiz sinema? Bence çok eğlenceli olur.”

“Açıkçası, saatlerce oturmayı hiç de eğlenceli bulmuyorum. Benim başka bir fikrim var: Futbol sahasının çevresinde bayrak yarışı yapalım.”

“Peki, ya spor ayakkabısı giymeyenler ne olacak?”

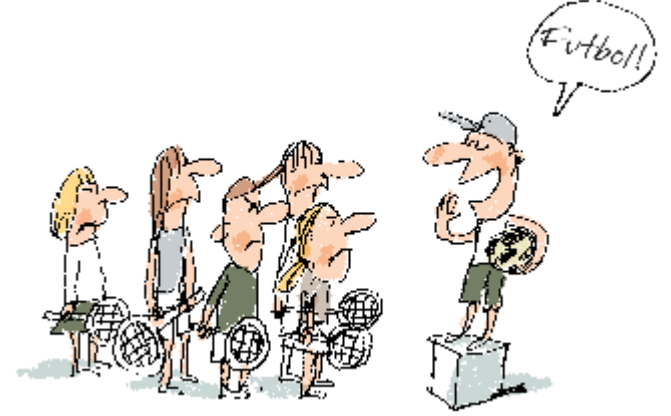
Körebe, bir-iki-üç-tıp ve çuval yarışından da söz ediliyor; fikirler birbirini kovalıyor. Buna rağmen bir saat sonra 16 arkadaş hâlâ hiçbir şey oynamıyor.

“Tamam, bu kadar yeter,” diyor Emma.

Futbol oynayalım. Bir takımda Arda, Lukas, Leyla, Hektor, Tim, Lara ve ben oynarız.

Diğer takım da Kâmuran, Ali, Gürol, Onur, Mert, Berk ve Anna olur. Hakem Meral, Ahmet de yedek.”

Görünüşe bakılırsa, sorun çözüldü: Herkes için futbol.

“Neden ben yedek oluyormuşum?” diye karşı çıkıyor Ahmet.

“Ben de, Meral’in hakem olmasına karşıyım,” diyor Onur. “Lukas’ın takımı kazansın diye kesin hile yapar o.”

Herkes söylenmeye başlıyor. Meral, ona hileci muamelesi yapıldığı için hakem olmayı reddediyor; Lukas somurtuyor; Emma öfkeleniyor...

“Eeh Emma! Sen de kim oluyorsun?”

diyor Leyla. "Herkes adına her şeye karar verebileceğini mi sanıyorsun?"

"İnanılmaz; gerçek bir diktatör gibi davranıyor," diye ekliyor Berk.

Diktatör. Bu sözcük bir hakaret gibi çıktı ağızdan. "Diktatör bozuntusu!" Başkalarının fikrini sormadan her şeye karar vermek isteyenlere bu gözle bakılır.

Sinirimi bozuyorlar ama...

Bu 16 arkadaşın her biri, neden bir köşeye çekilip kendi kendine oynamıyor, merak ediyoruz. Böylece bütün bu tartışmalardan ve zaman kaybından kurtulurlardı. Ama öyle yapmıyorlar; birlikte kalmayı tercih ediyorlar. Oysa bunun onları öfkeli kıldığını ve birbirlerine katlanmakta zorlandıklarını gün gibi ortada.

İnsanlar böyledir: Köylerde, kabilelerde, aşiretlerde, şehirlerde toplanırlar. Ama aynı zamanda, birbirlerinden rahatsız olur ve kimi zaman başkalarından kurtulmayı hayal ederler. Bu çok tuhaftır: Başkalarına ihtiyaç duyar, ama aynı zamanda onlardan vazgeçmek isteriz.

Seçme şeklini nasıl seçmeli?

Futbol sahasında daire şeklinde oturan 16 arkadaş, "Nasıl yapsak?" diye düşünüyor.

"Oylayalım. En çok oyu hangi oyun alırsa, onu oynayalım."

"Peki, ya ben oyumu, kazanan oyuna vermemişsem, o zaman ne yapacağım?"

"Yine de oynayacaksın."

"Ama ya oynamak istemiyorsa?"

"O zaman şöyle diyelim; en çok oy alan oyunu oynamak istemeyenler, diğerlerinin oynamasını izlesin."

"Aa, hayır, olmaz! Hepimiz birlikte oynayalım, kimse kenarda kalmasin."